

Biskop Tor Singsaas, innspill til prostemøtet, 30.05.2017:

Gunnerusakademiet

Biskop Johan Ernst Gunnerus (1718 – 1773) var biskop i Trondheim stift 1758 – 1773.

Han var en betydelig og allsidig vitenskapsmann. Gunnerus var en foregangsmann innen naturvitenskapelig arbeid samtidig som han var en framstående teolog og filosof. Han var med å stifte det første vitenskapelige selskapet i Norge som ble «et veritabelt opplysningas laboratorium» jmf. Rolv Nøtvig Jakobsens bok «Gunnerus og nordisk vitenskapshistorie» (2015).

Hele livet stod Gunnerus i kontakt med andre sentrale vitenskapsaktører som Holberg, Suhm, Schönning, Linnè, Pontoppidan, Wolff og Michaelis.

Gunnerus er et merkenavn for NTNU her i Trondheim.

Nidaros bispedømme bør også gjøre Gunnerus til «et merkenavn», særlig knyttet til bispedømmets studiearbeid. Det vil kunne fungere som et samlenavn for studievirksomhet av dybdekarakter i bispedømmet.

Vi har i flere år hatt bruken av navnet til Gunnerus «på vent», ved at vi ca. 2012 forsøkte å få i gang kontinuerlige studiesamlinger ved Bispedømmekontoret under vignetten Gunnerus-akademiet. Tanken den gang var at prester oa. i et kollegial sammenheng, kunne få presentert sine teologiske arbeider i forbindelse med studieprosjekter mv, samt at generelle teologiske spørsmål som var «oppe i dagen» ble drøftet. Vi lyktes ikke med dette, primært av ressursmessige grunner.

Ideen er fortsatt god. Og jeg har ikke oppgitt tanken.

Nå har vi drøftet muligheten for å kalle et «sted på vår hjemmeside» for «Gunnerusakademiet» hvor det legges ut ulikt fagstoff aktuelt for kirke og samfunn, - det være seg studiearbeider ved prester og andre kirkelige ansatte, biskopenes tekster, teoretisk/praktisk stoff knyttet til undervisning/trosopplæring/diakoni/kirkeordning/kirkemusikk/kunst/kultur osv.

Jeg tror dette vil kunne være en stimulans for våre medarbeidere i bispedømmet å få et sted hvor en får publisert sine arbeider mv.. Det er det primære. Men det kan og være et sted som presenterer viktig stoff innenfor fagteologi mv som er aktuelt for våre kirkelige medarbeidere.

Jeg utfordrer prostemøtet til å drøfte denne ideen videre.

Johan Ernst Gunnerus

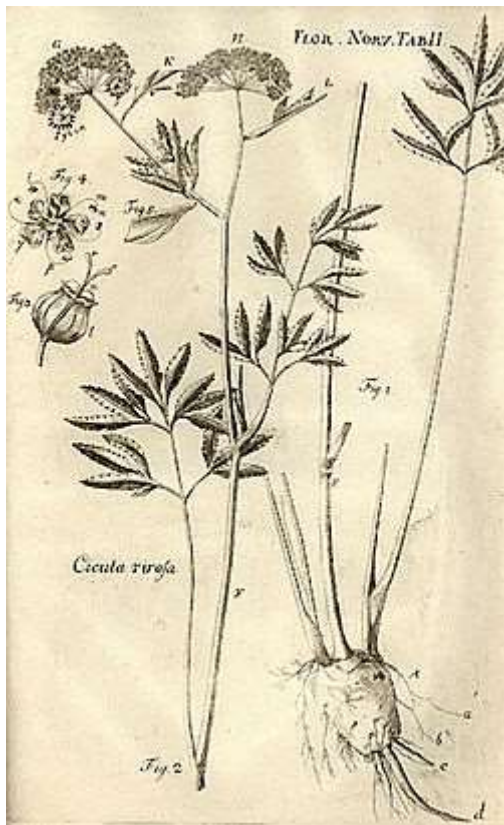
Født [26. februar 1718](#)
Christiania

Død [23. september 1773](#) (55 år)
[Kristiansund](#)

Nasjonalitet [Norge](#)

Medlem av [Kungliga Vetenskapsakademien,](#)
[Det Kongelige Danske](#)
[Videnskabernes Selskab](#)

[Stifter av Det Kongelige Norske Vitenskabers Selskap](#)

Plansje av [selsnepe](#) (*Cicuta virosa*) fra Biskop Gunnerus' [Flora Norvegica](#) som ble utgitt i to bind (1766 og 1772)

Johan Ernst Gunnerus (født [28. februar 1718](#) i [Christiania](#), død [25. september 1773](#) i [Kristiansund](#)) var en norsk [biskop](#) og naturforsker, kjent som en av stifterne av [Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab](#) i [Trondheim](#) 1760.

Gunnerus ble født [26. februar](#) 1718 som sønn av Erasmus Gunnerus og Anna Gerhard, av skotsk opprinnelse. [1729](#) begynte han på skolen i [Christiania](#), og tok en glimrende [examen artium](#) [1737](#). Etter et kort opphold i [København](#) studerte han [filosofi](#) og [teologi](#) på egen hånd, inntil han igjen kunne reise til [København](#) [1740](#). Her ble han i to år, før han fikk kongelig stipend og reiste til [Halle](#), hvor han studerte i to år, mens han var [hovmester](#) hos en adelsmann. [1745](#) kom han til universitetet i [Jena](#), og ble [magister](#). [1748](#) begynte han å holde forelesninger ved universitetet. I tillegg arbeidet han på sitt verk om natur- og folkeretten, som ble utgitt [1748–1752](#).

[1754](#) ble han utnevnt til professor og lærer i [hebraisk](#) i [Danmark](#). Han kom til [København](#) ved påske [1755](#) og ble ordinert [12. juni](#). Her foreleste han over teologi, [logikk](#), [metafysikk](#), natur- og folkerett. [31. juli 1758](#) ble han utnevnt til [biskop](#) i [Trondheim](#). Her opprettet han i [1760](#) [Det Trondhiemske Selskab](#), fra [1767](#) kjent som [Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab](#), sammen med historikerne [Peter Frederik Suhm](#) og [Gerhard Schøning](#).

Gunnerus var en av de første som foreslo å opprette et eget universitet i Norge. Han foreslo at det skulle legges til [Kristiansand](#). I denne saks anledning gjorde han i [1771](#) en reise til [København](#). Han vendte tilbake til [Trondheim](#) sommeren [1772](#), og **døde under en [visitas](#) i [Kristiansund](#) [25. september](#) 1773.**

Som naturforsker utgav Gunnerus en rekke avhandlinger i *Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Skrifter*, både innenfor [zoologi](#), [botanikk](#) og [mineralogi](#).